

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin

2208 2024-cü il tarixli
3-28/3-2-540 Fəvri nömrəli əmrinə
85 nömrəli əlavə

“Metropolitenin stansiya növbətçisi”

ixtisası üzrə

Təhsil Proqramı (Kurikulum)

“Metropolitenin stansiya növbətçisi” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (Kurikulum)

- 1. Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu): 030631**
- 2. Məşğulluq təsnifatında kodu: 4323**
- 3. Milli kvalifikasiyalar səviyyəsi: 4**
- 4. Peşə təhsili pilləsi:** Texniki peşə təhsili
- 5. İxtisasın qrupu:** Hərəkət tərkibinin təmiri və xidməti
- 6. İxtisasın əhatə etdiyi sahələr:** Aviasiya, kosmik raket, dəniz texnikası və nəqliyyat vasitələri
- 7. Qəbul şərtləri:** Ən azı ümumi orta təhsil
- 8. Tədris müddəti:** Tam orta təhsil bazasından 1 il, Ümumi orta təhsil bazasından: 3 il
- 9. Attestasiya:** Tələbələrin qiymətləndirilməsi “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydası”na uyğun həyata keçiriləcək.
- 10. Ümumtəhsil fənləri üzrə tədrisin təşkili** tam orta təhsil səviyyəsində tədrisin təşkili normativlərinə uyğun həyata keçirilir.

İxtisasın tədris planı - modulların siyahısı

İxtisasın adı: Metropolitenin stansiya növbətçisi								
Təhsil müddəti: 1 il (tam orta təhsil)								
№	Bölmələr, təhsil sahələri, modullar	saatların miqdarı	Həftəlik dərslərin miqdarı					məsələt
			I	II				
			15	10	3	9	1	
	2	3	4	6	7	8	9	
1	Fiziki tərbiyə	25	1	1				
2	Hesablama əməliyyatları	45	3					
3	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması	30		3				
4	Sahibkarlıq	30	2					
5	İKT-dən istifadə	45	3					
	Baza modulları üzrə cəmi	175	9	4				
	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri							
6	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	25	1	1				
7	Sxem, çertyoj və qrafiki işlər	25	1	1				
8	Elektrotexnika	15	1					
9	Elektromaterialşünaslıq	25	1	1				
10	Metropolitenin ümumi kursu	30	2					
11	Sərnişinlərin daşınmasının təşkili	20		2				
12	Stansiya və mənzillərdə rabitə vasitələrinin quruluşu və istismarı	20		2				
13	Metropoliten stansiyalarının quruluşu və iş prinsipi	30	2					
14	Metropolitenin texniki istismar qaydaları	45	3					
15	Metropolitenin işarəvermə təlimatı	30	2					

16	Metropolitenədə qatarların hərəkətinin təşkili və manevir işi təlimatı	45	3					
17	Metropolitenədə avtomotik nəzarət keçid məntəqələrinin işləmə qaydaları	20		2				
18	Metropolitenin avtomotik idarəetmə sistemi	20		2				
19	Stansiyalarda İMB vasitələrinin quruluşu və istismarı	20		2				
20	Metropolitenin təmas relsindən gərginliyin çıxarılması və verilməsi qaydası haqqında təlimat	20		2				
21	Təsərrüfat qatarlarının hərəkəti	20		2				
	Peşə-ixtisas modulları, nəzəri cəmi	410	16	17				
	İstehsalat təlimi (praktik modullar)	395	10	14	35	0		
	İstehsalat təcrübəsi	360				40		
	Tələbələrin maksimum məcburi dərslər yükü	1340	35	35	35	40		
	Məsləhət saatları	20						20
	YEKUN	1360						

İxtisas: Metropolitenin stansiya növbətçisi										
Təhsil müddəti: 3 il (ümumi orta təhsil bazası)										
№	Modullar/Fənlər	Saatların miqdarı	Kurslar və yarım illər üzrə həftəlik saatların miqdarı							məsləhət
			I kurs		II kurs		III kurs			
			18	20	18	20	15	10	12	
	Ümumtəhsil fənləri									
1	Azərbaycan dili	268	3	3	3	3	2	1		
2	Xarici dil	334	4	4	4	4	2			

3	Riyaziyyat	344	4	4	4	4	2	1		
4	İnformatika	152	2	2	2	2				
5	Azərbaycan tarixi	76	1	1	1	1				
6	Fizika	76	1	1	1	1				
7	Biologiya	76	1	1	1	1				
8	Coğrafiya	76	1	1	1	1				
9	Kimya	76	1	1	1	1				
10	Fiziki tərbiyə	152	2	2	2	2				
11	Çağırışaqədərki hazırlıq	101	1	1	1	1	1	1		
	Ümumtəhsil fənləri üzrə cəm:	1731	21	21	21	21	7	3	0	
	Baza modulları									
12	Peşə etikası	40				2				
13	Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırılması	30						3		
14	Sahibkarlıq	40		2						
15	İKT-dən istifadə	45					3			
	Baza modulları üzrə cəm:	155	0	2	0	2	3	3	0	
	İxtisas modulları	767	7	5	7	5	11	15		
16	İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları	38	1	1						
17	Sxem, çertyoj və qrafiki işlər	36	2							
18	Elektrotexnika	36	2							
19	Elektromaterialşünaslıq	20		1						
20	Metropolitenin ümumi kursu	36	2							
21	Sərnişinlərin daşınmasının təşkili	30					2			
22	Stansiya və mənzillərdə rabitə vasitələrinin quruluşu və istismarı	40					2	1		
23	Metropoliten stansiyalarının quruluşu və iş prinsipi	56			2	1				
24	Metropolitenin texniki istismar qaydaları	114		3	3					
25	Metropolitenin işarəvermə təlimatı	116			2	4				
26	Metropolitendə qatarların hərəkətinin təşkili və manevir işi təlimatı	100					4	4		

27	Metropolitendə avtomatik nəzarət keçid məntəqələrinin işləmə qaydaları	30						3		
28	Metropolitenin avtomatik idarəetmə sistemi	45					3			
29	Stansiyalarda İMB vasitələrinin quruluşu və istismarı	30						3		
30	Metropolitenin təmas relsindən gərginliyin çıxarılması və verilməsi qaydası haqqında təlimat	20						2		
31	Təsərrüfat qatarlarının hərəkəti	20						2		
	İxtisas modulları üzrə cəm:	767	7	5	7	5	11	15	0	
	İstehsalat təlimi	882	7	7	7	7	14	14		
	İstehsalat təcrübəsi	480							40	
	Yekun: Tələbələrin məcburi maksimum dərslər yükü	4015								
	Məsləhət saatları	20								20
	Yekun	4035	35	35	35	35	35	35	40	

Modulların spesifikasiyası

Modulun adı: İKT-dən istifadə
Modulun kodu: 1
Təlim nəticəsi 1: İnternetdə məlumatlar tapmağı, qiymətləndirməni və idarə etməni bacarır.
Təlim nəticəsi 2: Sosial media vasitələrindən istifadə edir.
Təlim nəticəsi 3: Rəqəmsal məzmun hazırlayır.
Təlim nəticəsi 4: İKT-dən təhlükəsiz şəkildə istifadə üsullarını tətbiq edir.
Təlim nəticəsi 5: Sadə texniki problemləri həll edir.

Modulun adı: Şəxsi inkişaf və karyera planlaşdırması
Modulun kodu: 2
Təlim nəticəsi 1: Özünü tanımağı və şəxslərarası münasibətləri tənzimləməni bacarır.
Təlim nəticəsi 2: Düşünməyi və problemləri həll edərək qərarlar qəbul etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 3: Karyera məqsədlərini müəyyən edir və müasir iş axtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi bacarır.

Modulun adı: Peşə etikası
Modulun kodu: 3
Təlim nəticəsi 1: Peşəkarlıq prinsiplərini bilir.
Təlim nəticəsi 2: Vaxtdan səmərəli istifadə etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 3: Qrup daxilində səmərəli işləməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 4: İş yerində davranış qaydalarını təhlil etməyi bacarır.

Modulun adı: Sahibkarlıq
Modulun kodu: 4
Təlim nəticəsi 1: Sahibkarlıq ideyalarını, imkanlarını müəyyən etməyi və qiymətləndirməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 2: Sadə biznes layihəsini hazırlayır.

Təlim nəticəsi 3: Sahibkarlıq ideyalarını necə həyata keçirməli olduğunu göstərir.

Modulun adı: Fiziki tərbiyə

Modulun kodu: 5

Təlim nəticəsi 1: Hərəkəti vərdiş və bacarıqları formalaşdıran müxtəlif statik və dinamik hərəkətləri sadə üsullarla icra edir.

Təlim nəticəsi 2: Fiziki tərbiyə prosesində intizam və rejim qaydalarına əməl edir, birgə fəaliyyət bacarıqları nümayiş etdirir.

Təlim nəticəsi 3: İdman oyunlarını, o cümlədən milli idman oyunlarını və onların növlərini təqdim edir.

Modulun adı: Xarici dildə ünsiyyət

Modulun kodu: 6

Təlim nəticəsi 1: Gündəlik məsələlər, təhsil, iş, iş yerində sağlamlıq və təhlükəsizlik mövzularında ünsiyyət qurmağı və özünü ifadə etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Gündəlik məsələlər üzrə baza səviyyəsində ünsiyyət qurmağı bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Müasir texnologiya ilə bağlı terminləri bilir və diskussiyalar aparmağı bacarır.

Modulun adı: Elektromaterialşünaslıq

Modulun kodu: 7

Təlim nəticəsi 1: Elektrik keçirici materialların quruluşu, metalların fiziki, mexaniki və elektrik xassələrini bilir və onları təsnif etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Elektromaqnit induksiya qanunlarını, dəmir yol nəqliyyatının elektrotexniki qurğularda elektrik kəmiyyətlərinin ölçmə metodlarının və fiziki proseslərin əsas mahiyyətini, transformatorları, onların vəzifələrini, iş prinsipini və tətbiq sahələrini bilir.

Təlim nəticəsi 3: Elektrik dövrlərinin yığılmasını, təhlükəsizlik texnikasına əməl etməklə real elektrik dövrlərində gərginliyin ölçülməsini, elektrik ölçü cihazlarından istifadə edilməsini, onların seçilməsini, hesabat aparıb elektrotexniki suallara cavab verməklə məsələləri həll etməyi bacarır.

Modulun adı: Elektrotexnika

Modulun kodu: 8

Təlim nəticəsi 1: Elektrik dövrlərinin hesablanması və qurulmasını bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Elektromaqnit induksiya qanunlarını bilir.

Təlim nəticəsi 3: Transformatorlar, onların vəzifələrini, iş prinsipini və tətbiq sahələrini bilir.

Modulun adı: İş şəraitində əmək, təhlükəsizlik və sağlamlıq qaydaları

Modulun kodu: 9

Təlim nəticəsi 1: İş yerində əməl ediləcək təhlükəsizlik tədbirlərini bilir və qaydaları tətbiq etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Alətlərlə işləyərkən, aqreqləri sınaq edərkən əmək təhlükəsizliyi və iş zamanı yarana biləcək yanğın təhlükəsizliyi tədbirlərini bilir və tətbiq etməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 3: İstehsalat zədələnmələrinin növlərini, yaranma səbəblərini bilir və müvafiq tədbirlər görməyi, ətraf mühitin mühafizəsi və yanğınsöndürmə vasitələrinə dair ilkin tədbirləri bilir və həyata keçirməyi bacarır.

Modulun adı: Sxem, çertyoj və qrafiki işlər

Modulun kodu: 10

Təlim nəticəsi 1: Çertyojların qaydaya salınma qaydalarını, hündəsi qurmaları və texniki rəsmi xüsusiyyətlərini bilir.

Təlim nəticəsi 2: Çertyojlarda görünüşləri, kəsik və kəsimleri, maşınqayırma çertyojları haqqında ümumi məlumatları bilir və ayırd etməyi bacarır.

Modulun adı: Sərnişinlərin daşınmasının təşkili
Modulun kodu: 11
Təlim nəticəsi 1: Bakı metropolitenindən istifadə qaydaları, sərnişinlərin vəzifəsi, eskolatorlardan istifadə qaydaları, sərnişinlərin hüquqları, Bakı metropoliten qadağalarını bilir və praktiki tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 2: Sərnişin daşınmasının təşkili, sərnişin daşınmasının əhəmiyyəti, daşınmanın ümumi şərtləri, yaddan çıxmış və tapılmış əşyaların qaytarılması qaydalarını bilir.

Modulun adı: Stansiya və mənzillərdə rabitə vasitələrinin quruluşu və istismarı
Modulun kodu:12
Təlim nəticəsi 1: Tuneldə keçidə nəzarət qurğularını, rabitə vasitələrinin quruluşunu və istismarını bilir.
Təlim nəticəsi 2: Sərnişin avtomatikasi qurğularını, işarəvermə və rabitə xətlərini, işarəvermə və rabitə qurğularına texniki xidməti bilir.

Modulun adı: Metropolitenin ümumi kursu
Modulun kodu: 13
Təlim nəticəsi 1: Metropoliten nəqliyyatı və onun vahid nəqliyyat sistemində rolunu, metropoliten nəqliyyatının tikinti və qurğularını, metropolitenin quruluşu və texniki vasitələri haqqında ümumi məlumatları, yol təsərrüfatının vəzifələrini və strukturunu, metropolitenin elektrik təchizatının avadanlıqları və qurğularını bilir, onları metropoliten nəqliyyatında praktik tətbiq etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 2: Metropoliten nəqliyyatının elektrik hərəkət tərkibləri barədə ümumi məlumatları, elektrik qatarlarının mexaniki hissələrini, sabit cərəyan elektrik qatarlarının elektrik avadanlıqlarını və elektrik qatarlarını bilir və onları metropoliten nəqliyyatında praktik tətbiq etməyi bacarır.
Təlim nəticəsi 3: Avtonom qida mənbəli lokomotivlər barədə ümumi məlumatları, avtomatris, motolokomotiv, lokomotiv təsərrüfatını, lokomotivlərə xidmətin təşkilini, qatara təsir edən qüvvələr və lokomotivlərdə dartı qüvvəsinin yaranma prosesini, vaqonların təsnifatı və təyinatı,

avtomatika və telemexanika qurğularının vəzifəsini və təsnifatını, metropoliten nəqliyyatında rabitə sistemlərinin növləri və onlara xidməti, bölmə məntəqələrinin təyinatı və təsnifatı, qatarların hərəkət qrafikinə əhəmiyyətini və təsnifatını, metropolitenlər haqqında ümumi məlumatları bilir və tapşırıqları praktik icra etməyi bacarır.

Modulun adı: Metropoliten stansiyalarının quruluşu və iş prinsipi

Modulun kodu: 14

Təlim nəticəsi 1: Stansiyaların təsnifatını, "Metropoliten Stansiyaları barədə Əsasnamə"ni, stansiya yollarını və yoldəyişənlərini, stansiya yollarının tam və faydalı uzunluğunu, metropoliten əndazələrini, stansiyada sənişin əməliyyatları qurğularını, stansiyanın Texniki Sərəncam Aktının (TSA) təyinatını və tərtib edilməsini bilir və praktik tətbiqi qaydalarını bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Stansiyanın Texnoloji İş Prosesinin tərkibi və qurulma prinsipini, stansiyaları, onların sxemlərini və tiplərini, stansiyalarda aparılan manevr işlərini, stansiyaların qış fəslində işini, stansiyaların sxemlərini və tiplərini bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Modulun adı: Metropolitenin texniki istismar qaydaları

Modulun kodu: 15

Təlim nəticəsi 1: Metropoliten işçilərinin ümumi vəzifələrini, tikili və qurğuları, ümumi müddəalar və əndazəni, yol təsərrüfatının qurğu və tikililərini, tunelləri, yolun plan və profilini, torpaq yatağının ölçülərini, yolun üst quruluşu və süni qurğuları, relslərin tiplərini və yolayırıcı qurğularını, onların markalarını, metropoliten xətlərinin kəsişmələrini və onlara birləşən xətləri, təmas relsini, işarə və yol nişanlarını, yol çəpərləmə qurğularını və yol təsərrüfatının otaqlarını və binalarını, metropolitenin bərpa və yanğından mühafizə vasitələrini, stansiya təsərrüfatının tikili və qurğularına ümumi tələbləri, stansiyanın işinin teleidarəetmə məntəqələrini, bilir və onların metropolitendə praktiki tətbiqini bacarır.

Təlim nəticəsi 2: İşarəvermə qurğularını və tikililərini (qatarların hərəkətinin avtomatikası, telemexanikası və rabitə), sürətin avtomatik tənzimlənməsi ilə avtomat lokomotiv işarəverməsini (SAT-ALI), avtobloklamaları, avtostopları, elektrik mərkəzləşməsi, dispetçer mərkəzləşməsi, qatarların hərəkətinin avtomatik idarə olunmasını, buksların qızmasını aşkara çıxaran və qatarların əndazələrinə nəzarət edən qurğularını, tunele keçidə nəzarət qurğularını, rabitəni, sənişin avtomatikası qurğularını, işarəvermə və rabitə xətlərini, işarəvermə və rabitə qurğularına texniki xidməti, işarələri, daimi işarələri, svetoforları, ALİ göstəricilərini, avtomat lokomotiv işarəvermə göstəriciləri ilə verilən işarələrin mənalərini, giriş, çıxış və keçid

svetoforları ilə verilən işarələrin mənalərini, dəvətedici işarənin mənasını, təkraredici və ehtiyat svetoforları, təhlükə işarələrini, işlməyən svetoforların nişanlanmasını bilir.

Modulun adı: Metropolitenin işarəvermə təlimatı

Modulun kodu: 16

Təlim nəticəsi 1: Daşınan işarələri, mənzil yollarında qatarların hərəkəti üçün maneə yerlərinin və yol davamiyyəti olmayan stansiyalarda iş yerlərinin çəpərlənməsini, səyyar (köçürülən) işarələri, mənzillərdə və stansiyalarda qatarların hərəkətinə maneə törədən yerlərin və iş görülən sahələrin çəpərlənməsini, stansiya yollarında hərəkət tərkibinin çəpərlənməsini, mənzildə məcburi dayanma zamanı qatarın çəpərlənməsi qaydalarını, əl işarələrini, işarə göstəricilərini və nişanlarını, daimi və müvəqqəti işarə nişanlarını bilir və onların tələblərinə əməl etməklə praktik işləri yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Qatarların hərəkəti və manevr işlərinə aid olan əl işarələri, səs işarələri, işarə göstəricilərini və nişanları bilir. Göstərişləri və səsli işarələr sistemini, eləcə də bu işarələrin verilməsi üçün nəzərdə tutulan işarəvermə cihazlarının növlərini müəyyən edir və bilir.

Modulun adı: Metropolitendə qatarların hərəkətinin təşkili və manevir işi təlimatı

Modulun kodu: 17

Təlim nəticəsi 1:Qatarların qəbulu və yola salınmasını, qatarların düzgün olmayan istiqamətdə hərəkətini, ikitərəfli hərəkət, görünmə dərəcəsi azaldıqda və ya yolu su basdıqda qatarların hərəkətini, əsas işarəvermə vasitələrinin işi dayandırıldıqda qatarların hərəkətinin təşkilini bilir.

Təlim nəticəsi 2: Park, depo, və digər yollarda manevr hərəkətinin yerinə yetirilməsinin xüsusiyyətlərini, təsərrüfat yüklərinin yüklənməsini, daşınmasını və boşaldılması qaydalarını, metropoliten yollarına dəmiryol qatarlarının verilməsini və bu yollarda onların manevr hərəkətini, stansiyalarda manevr işinin təşkilini bilir.

Modulun adı: Metropolitendə avtomotik nəzarət keçid məntəqələrinin işləmə qaydaları

Modulun kodu: 18

Təlim nəticəsi 1: Tünelə və yerüstü sahələrə keçid (getmək) qaydalarını, ümumi qaydaları, temas relsi gərginlik altında olanda və ya elektrik qatarının hərəkəti vaxtı tünelə və ya yerüstü sahələrə keçid qaydalarını bilir.

Təlim nəticəsi 2: Gecə vaxtı temas relsində gərginlik olmayan zaman tünelə və yerüstü sahələrə keçid qaydalarını, elektrik qatarı hərəkətə başlamazdan əvvəl işçilərin tüneldən və yerüstü sahələrdən çıxmaq qaydasını və təhlükəsizlik texnikasını təmin etmək tədbirlərini bilir.

Modulun adı: Metropolitenin avtomotik idarəetmə sistemi

Modulun kodu: 19

Təlim nəticəsi 1: Dispetçer nəzarəti sistemini, avtomatik keçid siqnalizasiyası və avtoşlaqbaum sistemini (AKS və AŞ), avtomatik lokomotiv siqnalizasiyası və avtostop (ALS və AS), İMB qurğularının cihaz və avadanlıqların tənzimlənməsi və sınaqdan keçirilməsi qaydalarını bilir və praktik tətbiqini bacarır.

Təlim nəticəsi 2: YAB sisteminin iş prinsipi, qatarın tam tərkibə gəlməsinə nəzarət qurğularını, marşrutlar, yoldəyişənlər və siqnallar arasında asılılıq cədvəlini, RPB QTSS tipli releli Yarım Avtomat Bloklama (YAB), İMB qurğularının cari təmiri üzrə yerinə yetirilən işlərə əsasən qurğuların sökülməsi, yoxlanmasını bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Modulun adı: Metropoliten qatarlarının hərəkətinin təşkili və idarə olunması

Modulun kodu: 20

Təlim nəticəsi 1: İnformasiya Mərkəzinin əsas vəzifəsini və vaqonların nömrələnmə sistemini, sənişin stansiyalarının təyinatı, əsas qurğularını və əsas sxemlərini, təsərrüfat qatarlarının hərəkəti və tətibini bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Stansiyaların qatar buraxma və emal etmə qabiliyyətini, stansiyaların sutkalıq iş plan-qrafikini, stansiyaların işinin operativ planlaşdırılmasını, təsərrüfat qatarlarının xətdə hərəkətini bilir və praktik tətbiqini bacarır

Modulun adı: Stansiyalarda İMB vasitələrinin quruluşu və istismarı

Modulun kodu: 21

Təlim nəticəsi 1: Stansiyalarda İMB vasitələrinin təmiri və İNB qurgularına texniki xidmətin xüsusiyyətlərini, işlərin planlaşdırılmasını, uçotu və yerinə yetirilməsinə nəzarət etməyi bilir.

Təlim nəticəsi 2: Stansiyalarda İMB vasitələrinin yol işlərinin aparılması zamanı yoldəyişənlərin və izolyasiya edilmiş sahələrin mərkəzləşmədən açılması qaydalarını bilir.

Modulun adı: Metropolitenin təmas relsindən gərginliyin çıxarılması və verilməsi qaydası haqqında təlimat

Modulun kodu: 22

Təlim nəticəsi 1: Təmas relsi gərginlik altında olanda və ya elektrik qatarlarının hərəkəti vaxtı tunelə və ya yerüstü sahələrə keçid(gətmək) qaydalarını bilir.

Təlim nəticəsi 2: Elektrik qatarlarının hərəkəti başa çatıqdan sonra qatarların hərəkəti başlamazdan əvvəl təmas relsindən gərginliyin çıxarılması(verilməsi), depo və stansiya yollarının gərginliyinin çıxarılması və verilməsi qaydalarını bilir.

Modulun adı:Təsərrüfat qatarlarının hərəkəti

Modulun kodu: 23

Təlim nəticəsi 1: Təsərrüfat qatarlarının hərəkəti, tərtibi, xətdə hərəkəti, park, depo və digər yollarda manevr hərəkətinin yerinə yetirilməsinin xüsusiyyətlərini bilir.

Təlim nəticəsi 2: Təsərrüfat yüklərinin yüklənməsi, daşınması və boşadılması qaydalarını bilir.

Modulun adı: İstehsalat təlimi

Modulun kodu: 24

Modulun ümumi məqsədi: Modul başa çatdıqdan sonra tələbə stansiya növbətçisinin növbəni qəbul etməsi və təhvil verməsini, metropoliten stansiyaları haqqında məlumatları və texniki təhlükəsizlik qaydalarını, stansiya yollarının yol inkişafını və stansiyalarda iş gedişinin araşdırılmasını bilir və tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır

Təlim nəticəsi 1: Metropoliten işçilərinin ümumi vəzifələrini, tikili və qurğuları, ümumi müddəalar və əndazəni, yol təsərrüfatının qurğu və tikililərini, tunelləri, yolun plan və profilini, torpaq yatağının ölçülərini, yolun üst quruluşu və süni qurğuları, relslərin tiplərini və yolayırıcı qurğularını, onların markalarını, metropoliten xətlərinin kəsişmələrini və onlara birləşən xətləri, təmas relsini, işarə və yol nişanlarını, yol çəpərləmə qurğularını və yol təsərrüfatının otaqlarını və binalarını, metropolitenin bərpa və yanğından mühafizə vasitələrini, stansiya təsərrüfatının tikili və qurğularına ümumi tələbləri, stansiyanın işinin teleidarəetmə məntəqələrini, bilir və onların metropolitendə praktiki tətbiqini bacarır.

Təlim nəticəsi 2: Stansiyanın Texnoloji İş Prosesinin tərkibi və qurulma prinsipini, stansiyaları, onların sxemlərini və tiplərini, stansiyalarda aparılan manevr işlərini, stansiyaların qış fəslində işini, stansiyaların sxemlərini və tiplərini bilir və praktik tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır

Təlim nəticəsi 3: Qatarların qəbul etmə marşrutunun hazırlanmasını bilir və pult-tablodada yerinə yetirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Qatarların qəbulu və göndərilməsi zamanı İMB qurğularının iş prinsipini bilir.

2. Qatarların tərtibat planını və hərəkət cədvəlini bilir.

3. Stansiyalarda İMB rabitə qurğularından düzgün istifadə etməyi və onlara ümumi xidmət işlərini bacarır.

4. İMB və rabitə qurğuları vasitəsi ilə qatarların qəbul etmə marşrutunun hazırlanmasını bilir və yerinə yetirir

Təlim nəticə 4: Qatarların hərəkəti və manevr işlərinə aid olan əl işarələri, səs işarələri, işarə göstəricilərini və nişanları bilir. Göstərişləri və səsli işarələr sistemini, eləcə də bu işarələrin verilməsi üçün nəzərdə tutulan işarəvermə cihazlarının növlərini müəyyən edir və bilir.

Təlim nəticəsi 5: Stansiyada manevr işinin təşkilini bilir və tətbiq edir.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Yoldəyişənlərin çevrilməsi, işarələrin açılması və bağlanması üçün təyin edilmiş düymələrin və dəstəklərin idarəetmə pultunda və ya pult-tablodada yerləşməsini, təyinatını və xarici görünüşünü bilir.

2. Stansiyadan qatarların qəbulu və göndərilməsi zamanı manevr işinin təşkilini bilir.

3. Stansiyada manevr sürətlərini və manevr vasitələrini sadalayır.

4. Qatarların stansiyaya qəbulunda əsas əməliyyatların yerinə yetrilməsini bilir və yerinə yetirir.

Təlim nəticəsi 6: Stansiyadan qatarların göndərilməsinə nəzarəti, qatarların qəbul və göndərmə marşrutlarının hazırlanmasını bilir və tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. İMB qurğularının normal işinin pozulmasının əsas əlamətlərini və onların nasazlığı zamanı fəaliyyət qaydalarını bilir.

2. Stansiyadan qatarların göndərilməsinə nəzarəti bilir və praktiki bacarır.

3. İMB qurğularının nasazlığı zamanı fəaliyyət qaydalarını bilir.

4. Telefon və radio rabitələri ilə danışmaq əsasında qatarların qəbul və göndərmə marşrutlarının hazırlanmasını bilir və tətbiq edir.

Təlim nəticəsi 7: Stansiya növbətçisinin jurnalının doldurulması qaydalarını bilir və tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Qiymətləndirmə meyarları

1. Qatarların hərəkəti və dispetçerin göstəricilərini jurnala yazılmasını bacarır.

2. Dəvətedici işarələrin köməkçi dəstəkləri və düymələrindən istifadə qaydalarını bilir və yerinə yetirməyi bacarır.

3. İMB qurğularının mərkəzləşdirmə aparatına qoşulması və açılması qaydalarını və üsullarını bilir və icra edir.

4. Stansiya növbətçisinin jurnalının doldurulması qaydasını bilir və tətbiq edir.

Modulun adı: İstehsalat təcrübəsi (iş yerində öyrənmə)

Modulun kodu: 25

Təlim nəticəsi 1: Qataraların hərəkəti və manevr işini, avtomat bloklama (AB) zamanı qatarların hərəkətini, avtomat bloklamanın fəaliyyətinin dayandırılması nasazlıqlarını, hərəkətin avtomat bloklama ilə bərpasını, sərbəst işarəvermə və əlaqə vasitəsi kimi tətbiq edilən avtomat lokomotiv işarəvericisinin (ALİ) fəaliyyəti zamanı qatarların hərəkət qaydasını bilir və “Bakı Metropoliteni” QSC TİQ-nın tələblərinə uyğun praktiki tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır..

Təlim nəticəsi 2: Yarımavtomat bloklama zamanı qatarların hərəkətini, yarımavtomat bloklamanın nasazlığı zamanı qatarların hərəkətini, elektro jezl sisteminin nasazlığı zamanı qatarların hərəkəti və jezl aparatlarında jezlərin sayının tənzimlənməsi qaydalarını bilir və “Bakı Metropoliteni” QSC TİQ-nın tələblərinə uyğun praktiki tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır.

Təlim nəticəsi 3: Bütün işarəvermə və əlaqə vasitələrinin işinin fasiləsi zamanı qatarların hərəkət qaydalarını, hərəkət tərkibinin bərkidilməsinin normaları və əsas qaydaları bilir və “Bakı Metropoliteni” QSC TİQ-nın tələblərinə uyğun praktiki tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarır

Tədrisə cəlb edilən pedaqoji heyətə qoyulan tələblər

“Metropoliten stansiya növbətçisi” ixtisası üzrə mühəndis-pedaqoji heyət üzvünün müvafiq peşə-ixtisas sahəsi üzrə baza təhsili (ali, orta ixtisas) və ixtisas üzrə stajı azı 5 il, istehsalat və ya 1 il pedaqoji təcrübəsi olmalı, tədris etdiyi modullar (istehsalat təlimi ustalarının təhkim olduğu qrupun) baza ixtisasına uyğun gəlməlidir. Pedaqoji heyət üzvü tələbələr və həmkarları ilə ünsiyyət qurmaq bacarığına, əlaqələndiricilik, istiqamətvericilik xüsusiyyətlərinə malik olmalıdır. Tələbələrin ixtisasları üzrə dövrün tələbatına uyğun elmi-nəzəri bilikli mütəxəssis, tədqiqatçı kimi yetişmələrinə çalışmalı, müasir texnika, yeni istehsal və pedaqoji, innovativ təlim metodlarından, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək bacarığı aşılamalıdır.

Təhsil proqramlarına dair qeydlər

1. Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş və texniki peşə təhsili ilə yanaşı, tam orta təhsil alanlar üçün təşkil edilən qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş “Ana dilində ünsiyyət” səriştəsi “Azərbaycan dili”, “Xarici dildə ünsiyyət” səriştəsi “Xarici dil”, “İnformasiya texnologiyaları” səriştəsi “İnformatika”, “Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə” səriştəsi isə “Riyaziyyat” fənni proqramına inteqrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış proqram əsasında tədris edilir.
2. Tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda aşağıdakı fənlərin tədrisi 2 (iki) qrupa bölünə bilər:
 - 2.1. tədris digər dillərdə aparılan siniflərdə “Azərbaycan dili - dövlət dili kimi”;
 - 2.2. tədris dilindən asılı olmayaraq bütün siniflərdə “Xarici dil”, “Fiziki tərbiyə”.
 - 2.3. “İnformatika” fənni üzrə praktiki məşğələlər.
3. İnformatika kabineti olmayan peşə təhsili müəssisələrində “İnformatika” fənni üzrə praktik məşğələ keçirilmir.
4. “Xarici dil” fənnində tədrisi nəzərdə tutulan xarici dilin seçimi zamanı tədris qruplarında təhsil alan tələbələrin mütləq çoxluğu nəzərə alınaraq ümumtəhsil pilləsində təhsil aldıkları “əsas xarici dil” əsas götürülür.
5. Tədris ilinin birinci yarısında qrupda tələbələrin sayının azalması tədris planı ilə müəyyən edilmiş müvafiq fənlərin tədrisində qrupun iki qrupa bölünməsinə məhdudiyyət yaratmır.
6. Pilot peşə təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 11 mart tarixli 86 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Peşə təhsili müəssisələrinin ayrı-ayrı peşə istiqamətləri üzrə tədris qruplarında orta sıxlığın müəyyən edilməsi haqqında” qərarın 3-cü bəndinə uyğun olaraq tədris qruplarında təhsilalanların sayı 16 nəfərdən çox olduqda, laboratoriya və istehsalat təlimi dərslərində qruplar 2 yarımqrupa bölünə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələrinin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
7. Pilot peşə təhsili müəssisələrində və pilot layihələrdə “Peşə təhsili haqqında” qanunun 11.2. maddəsinə müvafiq olaraq işgötürənlərin istehsalat təcrübəsinə rəhbər təyin etdiyi mütəxəssislərə təhsil müəssisəsi tərəfindən təcrübə saatları üçün nəzərdə tutulmuş haqq

ödənilə bilər. Pilot peşə təhsil müəssisələri və pilot layihələrin siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.

8. Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması həyata keçirən ixtisaslar üzrə tədris Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə” (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə razılaşdırılmış, Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş müxtəlif kateqoriyalı avtomobil nəqliyyatı vasitələri sürücülərinin hazırlanması üçün mövcud tədris plan və proqramlarına uyğun aparılır.
9. Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücü hazırlayan ixtisaslar üzrə Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Kollegiyasının 30 may 2012-ci il tarixli 05/2012-1 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Traktorlar və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün imtahanların qəbulu və sürücülük vəsiqəsinin verilməsi haqqında təlimat” (mövcud dəyişikliklərlə) və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 15 mart tarixli 41 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Nəqliyyat vasitələri sürücülərinin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması kursları haqqında Əsasnamə” (mövcud dəyişikliklərlə) əsasında, həmçinin traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülərin hazırlanması və onların ixtisasının artırılması proqramı üzrə təlim kursunun tələblərinə uyğun aparılır.
10. Dual və axşam qrupları üçün hazırlanmış tədris planları tətbiq edilən peşə təhsil müəssisələri və qrupların (ixtisasların) siyahısı Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən müəyyən edilir.
11. Kənd təsərrüfatı istiqaməti üzrə olan ixtisasların bəzilərinə seçmə modulu kimi təqdim olunan modullar seçilərkən regionun iqtisadi xüsusiyyəti nəzərə alınır.
12. STEM Mərkəzi yaradılmış peşə təhsil müəssisələrində tədris olunan bütün ixtisaslar üzrə həftədə 2 (iki) saat olmaqla “Stem” fənni əlavə olaraq tədris olunur.